

Merkityksen muuttavia virheitä Agricolan teksteissä

Wolfenbüttelin herttuallisen kirjaston harvinaisuuksiin kuului niin kutsuttu Narrenbibel eli narrin Raamattu. Se oli eräs 1500-luvulla painettu Lutherin Raamattu, jossa oli painovirhe syntiinlankeemus-kertomuksessa, kohdassa 1. Moos. 3:16. Siinä Jumala sanoo vaimolle seuraavasti: *Und dein verlangen soll nach deinem Manne sein, aber er soll dein Herr sein.* Agricolan suomentaa kohdan *ia sinun halus pite oleman sinun Miehes alaanettu, ja henen pite sinun Herras oleman*, kun taas uudessa kirkkoraamatussa kohta kuuluu *Kuitenkin tunnet halua mieheesi, ja hän pitää sinua vallsaana.* Narrin Raamatussa luki kuitenkin: *er soll dein Narr sein.* Vaimon herrasta oli tullut vaimon narri. Painovirhe ei ollut vahinko. Kirjanpainajan vaimo ei ollut tyytyväinen alkuperäiseen tekstiin, vaan katsoi velvollisuudekseen korjata sitä, hiipi yöllä miehensä työpajaan ja korvasi ladelman kirjakkeet *H* ja *e* kirjakkeilla *N* ja *a*. Tämä genusperspektiivin muutos huomattiin vasta kun muutama kappale tällaista Raamattua oli painettu. Ne takavarikoitiin, ja ainoastaan yksi pelastui ja päätyi Wolfenbüttelin kirjastoon. Gotthold Ephraim Lessingin kerrotaan esitelleen Raamattua oppineille turisteille tomiessaan herttuallisena kirjastonhoitajana, mutta teosta ei enää ole kirjaston laajassa raamattukokoelmassa. Eräät tutkijat ovat rohjenneet epäillä koko tarinan todenperäisyyttä (Reinitzer 1983: 223).

Niin tai näin, kirjapainotaito tarjosi mahdollisuuden tehdä herrasta narri varsin pienellä vaivalla. Tahallinen painovirhe on poikkeus, mutta myös tahattomat ovat muuttaneet tekstin merkitystä.

Niitä on jo ensimmäisissä suomeksi ilmestyneissä kirjoissa.

Agricolan painovirheitä ei ole laskettu eikä ryhmitelty, joskin on todettu niiden runsaus. Itse hän korjasi painamisen jälkehen havaitut virheet kolmeen luetteloon Rukouskirjan, Uuden testamentin sekä Veisut ja ennustukset -teoksen loppuun. Niitä kertyi yhteensä 58.

Valtaosa Agricolan painovirheistä on helposti havaittavia yhden tai kahden kirjaimen lipsahduksia. Latojalta ovat esimerkiksi usein menneet *n* ja *u* sekaisin (Perälä 2007: 73).

Mielenkiintoisempia ovat ne painovirheet, jotka voi todeta sellaisiksi vain asiasyhteydestä tai vertaamalla niitä lähtöteksteihin ja myöhempiin raamatunsuomenoksiin. Esittelen seuraavassa valikoiman, joka perustuu siihen osaan Agricolan tuotannosta, jonka lähdeohjan olen selvittänyt. Se käsittää Aapisen, Rukouskirjan raamatulliset rukoukset ja Agricolan niistä tekemät myöhemmät käännökset, Rukouskirjaan suomennetut Erasmus Rotterdamilaisen rukoukset, Psalttarin sekä Vanhan testamentin summaariot ja reunahuomautukset. En käsittele kohtia, joissa merkitys on muuttunut sen takia, että Agricolalta on pudonnut käännöksestään yksi tai useampi sana (Heininen 1999: 260, 264, 272; Heininen 2006: 113). Painovirheet ovat Agricolan teosten mukaisessa järjestyksessä (roomalaiset numerot viitataan näköispainoksen osiin) seuraavat:

- (1) (I, 138)
Mutta elleij te *meite* cuulla
tachtu (Jer. 13:17).

Esimerkissä 1 Jeremia ei kuitenkaan puhu rukoilijoista vaan rukouksen sisällystä. Virhe *neite* > *meite* käy ilmi siitä, että Vulgatassa on *Quod si hoc non audieritis*, Lutherilla *Wollt jr solchs aber nicht hören* ja 1541 ilmestyneessä Kustaa Vaasan Raamatussa *Men wilién j thetta nicht höra*. Vuoden 1642 Raamattuun kohta on suomennettu *Mutta jollet te näitä cuule*.

(2) (I, 192)

Ia sine HERRA olet heillen *Iuhlaxi* tullut (2. Sam. 7:24).

Esimerkin 2 Daavidin rukouksen kohta vaikuttaa korrektilta. Kyseessä on kuitenkin virhe, sillä pohjatekstit puhuvat Jumalasta eivätkä juhlasta (*et tu, Domine Deus, factus est eis in Deum; vnd du HERR bist jr Gott worden; och tu HERRE är theras Gudh worden*), ja kuningatar Kristiinan Raamatussa kohta kuuluu *ja sine HERRa olet heidän Jumalaxens tullut*. Virhe *Iumalaxi* > *Iuhlaxi* on ilmeisesti tullut puhtaaksikirjoitettaessa tai ladottaessa. Konseptissa on ollut lyhennys *Iulaxi*, joka on aukaistu huolimattomasti (Heininen 1999: 60–61).

(3) (I, 196)

Wiholisen *Rauhan* sine *cai* kenni lopettat (Ps. 9:7).

Esimerkin 3 lauseessa ei näytä olevan mitään omituista. Virhe *Raudan* > *Rauhan* käy ilmi verrattaessa lähtötekstiin, Otto Brunfelsin rukouskirjaan. Sen vastaava kohta kuuluu *Hostile ferrum prorsus tollis*. Kääntäessään kohdan uudestaan Psaltrarissa Agricola siirtyy ruotsalaisen ja saksalaisen Raamatun mukaan puhumaan vihollisten miekoista (Heininen 1994: 194).

(4) (I, 226)

Anania, Azaria, ia *Michael* (Dan. lis. 3:64).

Esimerkissä 4 kyseessä ei ole arkkienkeli Mikael, vaan *Misael*, yksi kolmesta

Danielin toverista, jotka kuningas Nebukadnessar heittäi tuliseen uuniin (Heininen 1999: 185).

(5) (I, 275)

Silloin sine liewitit minun *Sydemén* Iumalattoudhen (Ps. 32:5).

Martti Rapola (1968: 123) kirjoittaa esimerkistä 5 näin:

”Onpa tätä suomennospalaa eriteltyssä mahdollista – sanoisinko – veikata nurinkäännetystä kortistakin. Rk:ssa on sanat *Silloin sine liewitit minun Sydemén Jumalattoudhen* – siinänsä mielekäs ajatus. Mutta sen pitäisi vastata Vulgatan sanoja *Et tu remisisti impietatem peccati mei*, vrt. ruots. *tå förläst tu migh minne syndz misgerning*. Aivan oikein Psaltrarissa Agricolalla onkin *Nin sine andexianoit minun Syndini pahateghot*. Ensin siis *sydämen jumalattomuus*, 7 vuotta myöhemmin *syntini pahateot*. ’Nurinkäännetty kortti’ on luullakseni ollut seuraavanlainen: Agricolalla on ollut Rk:aa toimittaessaan lyhennellen tehty konsepti, jossa on näkynyt *Sydn*. Suorittaessaan mekaanista selvennystä Agricola on tulkinnut tämän muodoksi *Sydemén*. Vasta jälkimmäisellä keralla hän on havahtunut korjaamaan erehdyksensä. Mutta tämän virheen välityksellä paljastuu kolmen kirjaimen katkelma rukouskirjan konseptikäsikirjoituksesta, ehkä ainoa lajiaan.

Mutta ennenkin olen todennut, että filologin on osattava iloita kirjaimen puolikkaastakin.”

(6) (I, 305)

ia ne waghat pite sinun Caswos edhesse *puhuman* (Ps. 140:14).

Esimerkin 6 lause on ymmärrettävä, mutta mikään Agricolan lähtöteksteistä ei puhu puhumisesta. Latinassa on *et ha-*

bitabunt recti cum vultu tuo, Lutherilla *vnd die fromen werden fur deinem Angesicht bleiben* ja kotimaisessa Raamatussa *och the frome skola för titt ansickta bliffua*. Psalttariin Agricola suomentaakin kansankielisten tekstien mukaan *ne waghat pite sinun Casuos edes pysymen*.

- (7) (I, 688)
teme cwleuajinen mailma.

Esimerkin 7 teksti on ymmärrettävä, mutta lähteenä on Erasmusuksen rukouksessa esiintyvä sana *saeculum*, jonka oikea käännös on *teme cooleuajinen mailma* (Heininen 2006: 74, 113).

- (8) (I, 710)
Sille se on turuan mercki neite sinulda pyte.

Myös esimerkin 8 lause on itsessään ymmärrettävä, mutta ei vastaa Erasmusuksen tekstiä *Non est Christianae fiducia signum abs te petere*. Agricolan käsikirjoituksessa on ollut *turhan* (Heininen 2006: 86, 113).

- (9) (I, 710)
Hädhen aijcan Rucous.

Suomennetun Erasmusuksen rukouksen otsake *Sub nuptias* sekä sisältö kertovat, että rukoilija ei ole hädässä vaan häissä (esim. 9). Kyse on rukouksesta *Hädhen aijcan* (Heininen 2006: 87, 113).

- (10) (II, 679)
sine lunastit meite sinun Werelles, caikinaisesta *Seuracunnista* ia Kieliste ia Canssasta ia Paca-noista (Ilm. 5:9).

Agricola on kääntänyt esimerkin 10 kohdan Rukouskirjaan *caikinaisesta Sucukunnasta*, eikä muutos 'seurakunniksi' saa tukea mistään lähteestä. Kyseessä on lip-sahdus, jonka myös ensimmäisen koko-

raamatun suomentajat nielaisivat. Vasta Gezeliuksen Raamattu palautti sukukunnat paikalleen suomentamalla *werelläs meitä Jumala lunastit caickiniaisista sucucunnista* (Heininen 1999: 246–248).

- (11) (II, 679)
Ia sine olet meite tehnyt meiden Iumalalle *Kuniaxi* ia Papeixi (Ilm. 5:10).

Agricola on kääntänyt esimerkin 11 kohdan Rukouskirjaansa *kuningaixi, ia papeixi*. Puhtaaksikirjoittaja on ilmeisesti tulkinnut konseptin lyhennyksen väärin. Agricola korjasi kohdan teoksen lopussa: *cccxxx. pla. j. polel. xx. rati. kuniaixi, lue kuningaixi* (II: 719). Ensimmäiseen kokoraamattuun kohta on käännetty *Ja sinä olet meidän tehnyt, meidän Jumalallem Cuningaixi ja Papeixi*. (Heininen 1999: 248.)

- (12) (III, 220)
Dauidin Wighattomus, iosta he HERRAN weisasi (Ps. 7:1).

Esimerkissä 12 yksi kirjain on pudonnut pois, niin että yksikkö on muuttunut monikoksi. Vuoden 1642 Raamatussa virhe on korjattu: *Dawidin wiattomus, josta hän HERralle weisais*.

- (13) (III, 224)
cosca se Iumalatoin iuri omas tiesens käsitetehen (Ps. 9:17).

Esimerkin 13 lause on ymmärrettävä, mutta virheellinen, sillä pohjateksteissä puhutaan työstä (*in operibus manuum suarum; in dem werck seiner hende; vthi sina henders werck*). Agricola on aikaisemmin suomentanut kohdan Rukouskirjaan muodossa *cosca se Iumalatoin iuri omasa tösense käsitetehen*, ja ensimmäisessä kokoraamatusta kohta on suomen-nettu *cosca jumalatoin juuri omisa kättens töisä käsitetän*.

- (14) (III, 275)
Iumala sinun Stolis pysyipi aino
ia iancaikisesta (Ps. 45:7).

Agricola huomasi esimerkin 14 painovirheen ja korjasi sen Weisut ja enustukset -teoksen lopussa: *xxx. plati. iij rati. ainoa lue aina* (III: 711). Vuoden 1642 Raamatusta kohta on suomennettu *Jumala, sinun istuimes pysy aina ia ijancaikisest*.

- (15) (III, 284)
ettes *minulle* onnettomudhen
saattat (Ps. 52:3, marginaaliglossa).

Esimerkin 15 virhe *muille* > *minulle* paljastuu lähtötekstin avulla, sillä Lutherin vastaavassa reunahuomautuksessa on *Das du andern unglück zurichtest* ja ensimmäisessä kokoraamatusta kohta kuuluu *Ettäs saattaisit muita wahingoon* (Heininen 1994: 68).

- (16) (III, 296)
Ette *he* alati istuuna pysyisit
Iumalan edes (Ps. 61:8).

Esimerkissä 16 persoonapronominista on pudonnut yksi kirjain, ja tämän mukaisesti myös predikaatti on muutettu monikolliseksi. Pohjateksteissä on kuitenkin yksikkö (*Permanent in aeternum in conspectu Dei; Das er jmer sitzen bleiben fur Gott; At han må ewiglich för Gudhi sittiande bliffua*). Vuoden 1642 komitea ei huomannut virhettä, mutta Gezeliuksen Raamattuun kohta on korjattu: *Että hän alati pysyis Jumalan edes*.

- (17) (III, 333)
Ne Edomitin ia *Israelitin* Maiat
(Ps. 83:6).

Esimerkin 17 psalmi luetlee israelilaisten vihollisia. *Israelitin* on painovirhe sanasta *Ismaelitin*; vuoden 1642 komitea

korjasi kohdan muotoon *Edomerein ja Ismaeliterein majat*.

- (18) (III, 405)
HERRA ombi sinun *Wartios*
ylitze sinun Oikiankätes (Ps.
121:5).

Esimerkki 18 näyttää kelvolliselta tekstiltä. Sanan *Wartios t*-kirjain on kuitenkin liikaa, sillä pohjatekstit puhuvat varjosta (*umbra, Schatten, skygd*), ja ensimmäiseen kokoraamattuun kohta on käännetty *HERra on sinun warjos, sinun oikialla kädellä*s.

- (19) (III, 427)
Ioca minun Canssani *alati*
waati (Ps. 144:2).

Esimerkin 19 lause ei vaikuta epäilyttävältä. *alati* on kuitenkin painovirhe sanasta *alani*; Vulgatassa on *qui subdit populum meum sub me*, Lutherilla *Der mein Volck vnter mich zwinget* ja Kustaa Vaasan Raamatusta *then mitt folck vnder migh twingar*. Vuoden 1642 Raamatusta kohta kuuluu *Joca minun Canssani alani waati*.

- (20) (III, 445)
Sille heiden cadhotuxens *aina*
ombi lezne (5. Moos. 32:35).

Myös esimerkin 20 lause on ymmärrettävä. Sanassa *aina* on kuitenkin yhden kirjaimen virhe. Rukouskirjassa Agricola on suomentanut saman kohdan *Sille heiden cadhotuxens aijca ombi lezne*, ja pohjateksteissä on *iuxta es dies perditionis, die zeit jhres vnglücks ist nahe* ja *Theras oferdz tijdh är när*. Kuningatar Kristiinan Raamatusta kohta kuuluu *Sillä heidän cadotuxens aica on läsnä* (Heininen 1999: 44, 264).

- (21) (III, 681)
Maan Iumalan sanoja cwlla,
cunnioitta ia ketke (Miika 6,
summaario).

Ilmaus esimerkissä 21 on sinänsä ymmärrettävä, joskin epätavallinen. Lähteenä oleva Veit Dietrichin summaarion teksti *Sondern Gottes wort ehren vnd halten* osoittaa kuitenkin, että ensimmäinen kirjain on *W* (Heininen 1993: 83, 113). Kyseessä ei ole latojan virhe, sillä Amund Laurentssonin käyttämien schwabachkirjakkeiden väärinpäin käännetty *W* ei ole *M*-kirjaimen muotoinen. Agricola korjaa virheen teoksen lopussa: *cxxj. plati toisel polel. xij. rati. Maan lue Waan* (III: 711).

- (22) (III, 742)
Ette ne *Hengelisest* Oikiutta puhuisit ia Sarnaisit (Sak. 9, summaario).

Myös tämä summaarion kohta (esim. 22) on selvää suomea. Siinä on kuitenkin yksi kirjain liikaa, sillä Veit Dietrichin teksti *Das die im geistlichen Regiment recht predigen* kertoo, että oikea käännös on *Hengelisest* (Heininen 1993: 101, 113).

- (23) (III, 746)
Ouat ne wäkeuet ia *rackat* Ierusalemnin Porgharit (Sak. 11:3, marginaaliglossa).

Esimerkin 23 reunahuomautus on peräisin Sebastian Münsterin raamattulaitoksesta, jonka mukaan kyse on rikkaista porvareista: *divites et potentes cives Ierolymitani* (Heininen 2008: 143, 164).

- (24) (III, 751)
nin se Colmas *Tule*, se on, Ristin cautta wiedhen, coetellan ia kirkastetan (Sak. 13, summaario).

Myös tämä teksti (esim. 24) on ymmärrettävä, vaikka ison alkukirjaimen käyttö verbissä ei ole tavallista. Sanasta *Tule* on kuitenkin pudonnut viimeinen kirjain pois. Pohjana oleva Veit Dietrichin

summaarion kohta *sol doch der dritte bleiben, Welchen Gott durchs feuer füren* kertoo, että oikea muoto on *Tulen* (Heininen 1993: 106, 113).

Agricola korjasi itse kolme virhettä (esim. 11, 14, 21). Lisäksi hän käänsi myöhemmin uudestaan kolme Rukouskirjan kohtaa (esim. 3, 5, 6). Vuoden 1642 komitealle jäi silti tarkistettavaa. Se korjasi edeltäjän työtä yhdessätoista kohdassa (esim. 1, 2, 4, 12–15, 17–20), mutta ei huomannut kahta virhettä, jotka Gezeliuksen Raamattu vihdoin oikaisi (esim. 10, 16). Erasmuksen rukouksiin jääneet virheet (7–9) on korjattu uudessa suomennoksessa (Erasmus 2006: 39, 54), mutta Sakarjan kirjan summaarioita ja reunahuomautuksia (22–24) ei ole käännetty uudestaan.

Painovirheet voidaan jakaa kolmeen ryhmään.

I. Pudonnut kirjain

- (9) Häidhen > Hädhen
(12) hen > he
(16) hen > he
(24) Tulen > Tule

II. Lisätty kirjain

- (14) aina > ainoa
(18) Warios > Wartios
(22) Hengelisest > Hengelisest

III. Vaihtunut kirjain

- (1) neite > meite
(3) Raudan > Rauhan
(4) Misael > Michael
(7) cooleuajnen > cwleuajnen
(8) turhan > turuan
(13) töesens > tiesens
(15) muille > minulle
(17) Ismaelitin > Israelitin
(19) alani > alati
(20) aica > aina
(21) Waan > Maan
(23) rickat > rackat

IV. Muut

- (2) Iumalaxi > Iuhlaxi
- (5) Syndini > Sydemen
- (6) pysymen > puhuman
- (10) Sucukunnista > Seuracunnista
- (11) Kuningaixi > Kuniaxi

Kun lähes kaikki edellä olevat kohdat ovat ymmärrettävää tekstiä, voi ensinnäkin kysyä, ovatko kaikki virheitä vai onko kyseessä Agricolan tarkoittama tekstimuoto. Kaikki esimerkit ovat käännöstekstiä, Erasmuselta (esim. 7–9), Veit Dietrichiltä (esim. 21, 22, 24), Sebastian Münsteriltä (esim. 23) sekä erikielisistä Raamatuista.

Agricola pyrki kääntämään ”Jumalan Pyhän Hengen omat sanat” eli Raamatun tekstin tarkasti, mitään lisäämättä ja mitään poistamatta. Muita pohjatekstejään hän sitä vastoin saattoi supistaa, laajentaa ja muutenkin parannella, mutta yleensä hän pyrki tarkkaan käännökseen. Esimerkeissä ei ole yhtään kohtaa, jossa voisi olettaa kysymyksessä olleen Agricolan käännösvirhe tai pohjatekstin tietoinen muuttaminen. Ei voida esimerkiksi ajatella, että Agricola olisi kääntänyt sanan *ferrum* sanaksi *Rauhan* (esim. 3), sanan *impietatem* sanaksi *Sydemen* (esim. 5), sanat *skygd*, *Schatten* ja *umbra* sanaksi *Wartios* (esim. 18) tai sanan *divites* sanaksi *rackat* (esim. 23).

Miten nämä virheet ovat syntyneet? Martti Rapolan mukaan esimerkin 5 virhe *Syndini* > *Sydemen* oli syntynyt, kun Agricola oli avannut oman konseptinsa lyhennyksen *Sydn* väärin. Muut virheet selittyvät samalla tavoin. Ne ovat syntyneet samassa vaiheessa, kun käsikirjoitus on kirjoitettu puhtaaksi painatusta varten. Tämä työ on tehty mekaanisesti, ja se on tuottanut kopioimisessa yleensäkin tuttuja virheitä: on tulkittu oudompi sana tutuksi. *Michael* on yleisempi kuin *Misael* (esim. 4), israelilaiset tunnetuimpia kuin ismaeilaiset (esim. 17), rukoukset ovat yleisempiä häden kuin häiden aikana (esim. 9).

Entä toimittiko Agricola itse tekstin painovalmiiksi, kuten Rapola otaksuu oman esimerkkinsä kohdalla? Se, että virheet selvästi muuttivat asiasisällön, puhuu sen puolesta, ettei tämä versio ollut Agricolan omaa käsialaa. Teosten puhtaaksi kirjoitetut käsikirjoitukset on voinut laatia joku tai jotkut Agricolan apulaisista Turussa tai viimeistään Tukholmassa. Tiedämme, että Agricolan kappalainen Michael Stephani valvoi loppuvuodesta 1547 Uuden testamentin painatusta. (Heininen 2007: 161–163.)

SIMO HEININEN
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Aineisto

- Biblia Sacra [Vulgata]*. Lugduni 1542.
- Biblia, Se on: Coco Pyhä Ramattu, Suomexi*.
Stockholm 1642.
- Biblia, Se on Coco Pyhä Ramattu Suomexi*.
Turusa 1685.
- Biblia, Thet är, All then Helgha Scrifft, på Swensko*. Upsala 1541.
- D. Martin Luthers Deutsche Bibel 1–10*. Weimar 1906–1957.
- ERASMUS = ERASMUS ROTTERDAMI-LAINEN 2006: *Rukouksia*. Suomennos ja selitykset Simo Heininen. Helsinki: Kirjapaja.
- I–III Mikael Agricolan teokset*. Näköispainos. Helsinki: WSOY 1931.

Kirjallisuus

- HEININEN, SIMO 1993: *Mikael Agricolan Vanhan testamentin summaariot*. Suomi 169. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- 1994: *Mikael Agricolan Psalttarin reu-nahuomautukset*. Suomi 174. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- 1999: *Mikael Agricola raamatunsuomentajana*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 761. Helsinki.

- 2006: *Mikael Agricola ja Erasmus Rotterdاملainen*. Suomi 192. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- 2007: *Mikael Agricola. Elämä ja teokset*. Helsinki: Edita.
- 2008: *Mikael Agricolan Vanhan testamentin reunahuomautukset*. Suomi 196. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

PERÄLÄ, ANNA 2007: *Mikael Agricolan teosten painoasu ja kuvitus*. Helsinki:

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

RAPOLA, MARTTI 1968: Käännöskerrotumia Agricolan tuotannossa. – *Virittäjä* 72 s. 116–124.

REINITZER, HEIMO 1983: *Biblia deutsch. Luthers Bibelübersetzung und ihre Tradition*. Wolfenbüttel: Herzog August Bibliothek.

Sanakirjasäätiön rahaston apuraha haettavana

Sanakirjasäätiön rahasto julistaa haettavaksi 2 700 euron apurahan suomen ja sen sukukielten tutkimukseen, esimerkiksi pro gradu -tutkielman tai muun tutkimuksen tekoon, artikkelin kirjoittamiseen tai kenttätööhön. Apuraha voidaan jakaa usean hakijan kesken. Rahaston tarkoituksena on Sanakirjasäätiön perinnön mukaisesti 1) edistää suomen kansanmurteiden ja suomalaisen nimistön sekä niiden tutkimuksen tuntemusta ja 2) tutkittaa suomen kieltä ja suomensukuisia kieliä, suomalaista nimistöä sekä kansanomaisen kulttuurimme alkuperää ja ilmenemismuotoja. Rahasto tukee erityisesti suomen murteiden tutkimista. Etusijalla ovat hakijat, jotka eivät ole aiemmin saaneet apurahaa Sanakirjasäätiön rahastosta.

Hakemukseen liitetään enintään kolmen sivun pituinen tutkimus- ja työsuunnitelma sekä kustannuslaskelma. Hakemuksessa tulee mainita samaan tarkoitukseen haetut ja/tai saadut apurahat. Erillisiä suosituksia ei tarvita, mutta hakemuksessa tulee mainita ohjaajan tai ohjaajien yhteystiedot.

Hakemukset osoitetaan Kotikielen Seuran johtokunnalle ja toimitetaan sekä sähköpostin liitteenä osoitteeseen seura@kotikielenseura.fi että paperiversiona osoitteeseen Kotikielen Seura, Castrenianum, PL 3, 00014 Helsingin yliopisto 15.4.2014 mennessä. Päätös julkistetaan 9.5.2014.

Kotikielen Seura
Castrenianum, PL 3
00014 Helsingin yliopisto
seura@kotikielenseura.fi